

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ
ΤΕΧΝΗ - ΧΑΡΙΣΜΑ - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ
·Υπό^o
ΑΓΝΗΣ ΠΑΒΕΫ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β' ΚΡΗΤΗ

Απολεσθεὶς πολιτισμὸς τῆς Ἀρχαιότητος

Ὑπάρχει ἐπιμήκης, στενὴ νῆσος πρὸς νότον τοῦ Αίγαλου Πελάγους, ἡ ὁποία πρὸς ἔξηκοντα ἑκατονταετιῶν ἦτο τὸ κέντρον ἐνὸς πολιτισμοῦ ὃστις διεκρίνετο διὰ τὸ ἐμπόριόν του, τὴν ἀρχιτεκτονικήν του, τὴν γλυπτικήν του, τὰ ἔργα μεταλλικῆς καὶ διακοσμητικῆς τέχνης, ἔργα ἀπὸ ἐλεφαντόδοντον, τὰ ὑφαντά του, τὰς ἀμφιέσεις του καὶ τὰς ὑγιεινομικάς του ἐγκαταστάσεις. Ἡ νῆσος αὐτὴ εἶναι ἡ Κρήτη, χωρὶς ἀμφιβολίαν τὸ λίκνον τοῦ πολιτισμοῦ ὃ δύοις ἔδωκε εἰς τοὺς "Ἐλληνας τὴν δυνατότητα νὰ δημιουργήσουν τόσον ἀριστοτεχνικὰ ἴδικόν των πολιτισμόν. Τὰ θαύματα τῆς Κρήτης ἥσαν ἄγνωστα καὶ δὲν τὰ εἶχε καν φαντασθῆ ὁ ἐρευνητής, μέχρις οὗ κατὰ τὰ πρῶτα χρόνια τοῦ παρόντος αἰώνος αἱ ἀνασκαφαὶ τοῦ Sir Arthur Evans καὶ τοῦ Jacques de Morgan ἀπεκάλυψαν τὰ ὑπὸ τὴν γῆν κρυμμένα ἀνάκτορα τῆς Κνωσσοῦ καὶ τῆς Φαιστοῦ.

Ἡ Κνωσσός, ἡ ὁποία προφανῶς ἦτο ἡ πρωτεύουσα καὶ ἡ διαμονὴ τοῦ Βασιλέως, ἀνεσκάφη ἀπὸ τὸν Sir Arthur Evans καὶ ἀποτελεῖται ἀπὸ τρεῖς πόλεις κτισμένες ἡ μία ἀνωθεν τῆς ἀλληγε. Λέγουν τινὲς ὅτι εἶναι ἐνδεχόμενον ἡ κάθε μία νὰ εἶχε ἐπιχωματωθῆ ἀπὸ κανένα μεγάλον σεισμόν, καὶ νὰ οἰκοδομήθηκε ἡ δευτέρα ἐπάνω ἀπὸ τὰ ἐρείπια τῆς πρώτης, καὶ ἀργότερα ἡ τρίτη ἐπάνω ἀπὸ τὰ συντρίμματα τῆς δευτέρας. Σύγχρονοι ἱστοριογράφοι ἀναφέρουν τρεῖς περιόδους εἰς τὸν πολιτισμὸν αὐτὸν: τὴν παλαιοτέραν, τὴν μεσαίαν καὶ τὴν τελευ-

τίαν Μινωικὴν περίοδον· ἡ κάθε μία ἔξ αὐτῶν πάλιν ὑποδιαιρεῖται εἰς τρεῖς. Ὁ πολιτισμὸς αὐτὸς εἶχε τελείως λησμονηθῆ, καὶ οὐδεμία γίνεται μνεία αὐτοῦ εἰς καμμίαν ἱστορίαν γραμμένην πρὸ τῶν ἀνασκαφῶν αὐτῶν, καίτοι ἡ ἐν λόγω περίοδος ἐπεκτίνεται περίπου ἀπὸ τὸ 3400 μέχρι τοῦ 1200 π. Χ. Ὁ Βασιλεὺς ὁνομάζετο «Μίνωας», ὅπως καὶ ὁ Αἰγύπτιος μονάρχης «Φαραὼ», ἔξ οὗ καὶ τὸ ἐπίθετον «Μινωικός», τὸ δόπιον πάντοτε ἀναφέρεται δισάκις γίνεται λόγος περὶ τῆς ἀρχαίας Κρήτης.

Συνθῆκαι ὑγιεινῆς εἰς τὰς οἰκοδομὰς

Ἡ κυρία πηγὴ τῶν πληροφοριῶν μας περὶ τῶν κατοίκων κατὰ τὴν χρονικὴν αὐτὴν περίοδον εἶναι τὸ ἀνασκαφὲν ἀνάκτορον τῆς Κνωσσοῦ, μεγαλοπρεπὲς πολυόροφον κτίριον μὲ τεράστιες σκάλες, μὲ λαβυρινθώδεις διαδρόμους καὶ περιστύλια ἐκ ξύλου κυπαρίσσου, φανερῶν ἐπιμελημένας οἰκιακὰς καὶ ὑγιεινομικὰς ἐγκαταστάσεις τελείας ἀπὸ ἀπόψεως ἀερισμοῦ, ὑδρεύσεως καὶ ἀποχετεύσεως, λουτήρως, νιπτήρως καὶ ἀποχωρητήρια μὲ τρεχούμενον νερό. "Ολαι αἱ ἀνωτέρω ἐγκαταστάσεις εἶναι τελείωται τῶν ὅσων εἶχον γίνει εἰς τὴν Εὐρώπην πρὸ τοῦ δεκάτου ἐνάτου αἰώνος.

Αιγαίνια καὶ εἰκαστικὴ τέχνη

Οἱ πληθυσμοὶ τῆς Μινωικῆς ἐποχῆς εἶχαν ἔδιον τρόπον γραφῆς, χρησιμοποιοῦντες 70 περίπου σημεῖα· τοῦτο ἀποδεικνύει ὅτι ἡ δι' εἰκόνων γραφή των εἶχε ἔξειλιχθῆ εἰς ἡχητικήν. Σημαντικὸς ἀριθμὸς χειρο-

γράφων ἐπὶ πλαισίων ἐξ ἀργίου ἀνευρέθησαν.

Δέν εἶναι ἀκόμη τίποτε γνωστὸν ἀπὸ τὴν δρᾶσιν των ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς Ἰατρικῆς· δὲν ὑπάρχουν οὔτε εἰκόνες οὔτε γλυπτά ἐπιδεικνύοντα παροχήν φροντίδων εἰς ἀσθενεῖς ἢ τραυματίας, ἐνῶ ὑπάρχουν πολλὰ ποὺ παριστάνουν παίγνια, ἀθλητικὰς παιδιάς, πολεμικὰ ἐπεισόδια, θρησκευτικὰς τελετάς, σκηνὰς ἀπὸ τὴν ζωὴν τῆς Αὐλῆς καὶ ἀπὸ τὴν καθημερινὴν ζωὴν τῶν πολιτῶν. Ἡμποροῦμε ὅμως ἀσφαλῶς νὰ ὑποστηρίξωμε πώς ἄνθρωποι ποὺ εἶχαν τόσον τελείας ὑγειονικάς ἐγκαταστάσεις θὰ εἶχαν χωρὶς ἄλλο γνώσεις ἐπὶ τῶν μέσων διαφυλάξεως τῆς ὑγείας, καὶ τῆς θεραπευτικῆς.

Ἡ θέσις τῶν γυναικῶν

Ἄναμφιβόλως κατεῖχον τότε οἱ γυναῖκες περίοπτον θέσιν εἰς τὴν κοινωνιὴν καὶ τὴν πνευματικὴν ζωὴν τῆς χώρας. Πῶς ἀλλοιῶς θὰ εἶχον ἀνέλθει αἱ βιομηχανίαι ὑφαντῶν εἰς ἐπίπεδον τοιαύτης τελειότητος, ἢ καὶ ἡ μόδα τῶν γυναικείων φορεμάτων νὰ ἥτο τόσον πολυποίκιλος; Αἱ τοιχογραφίαι καὶ τὰ ἀνάγλυφα παριστάνουν κυρίας εἰς ὑπόδοχάς καὶ τελετὰς μὲ πολὺ ἔξωμους περιβολάς, μὲ ἔξαιρετικὰ στενές μέσες καὶ φαρδιές φούστες (μόδα πολὺ πλησιάζουσα πρὸς τὴν τῆς Βικτωριανῆς ἐποχῆς), στολισμένες μὲ πολὺ καλλιτεχνικὰ ἐπεξεργασμένα κοσμήματα. Πολλὰ ἀπὸ τὰ μικρὰ ἀγαλμάτια κομψῶν κυριῶν εἶναι θαυμάσια ἀπὸ ἀπόφεως χρωματισμῶν καὶ εἰς τὰς λεπτομερείας των. Αἱ κομμώσεις των ἀπετελοῦντο ἀπὸ ἀπταιστες μπούκλες ποὺ ἐπεφταν ἐπάνω εἰς τοὺς ὄμους των καὶ τὴν πλάτην των, ἀλλ' ἀφηναν τελείως ὀλόλυπτα τὰ στήθη των.

Τὸ δὲτι αἱ γυναῖκες δὲν ἔθεωροῦντο ποσῶς ὑποδεέστεραι τῶν ἀνδρῶν φαινεταὶ καθαρὰ εἰς τὴν τέχνην τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καὶ ἀπὸ τὴν ὀραιότητα καὶ τὰς ἐπιμελημένας ἐγκαταστάσεις τῶν διαμερισμάτων τῆς Βασιλίσσης εἰς τὰ Ἀνάκτορα. Οἱ Κρήτες καλλιτέχναι παριστάνουν εὐγενεῖς κυρίας ὁρθίας ἐπὶ ἀρμάτων νὰ κρατοῦν ἀνὰ χεῖρας τὰ ἡνία, ἐπίσης καὶ νὰ κυνηγοῦν, καὶ θὰ ὑπῆρχαν ἀσφαλῶς καὶ γυναῖκες

πυγμάχοι καὶ ταυρομάχοι. Ἀλλοῦ πάλιν βλέπομε σκηνὰς ὅπου ἐμφανίζονται μέσα σὲ κήπους καὶ κιόσκια συναναστρεφόμενα τοὺς ἀνδρας εἰς συγκεντρώσεις τῆς Αὐλῆς ἢ κοινωνικὰς συναναστροφάς, εἰς τελετάς μνηστείας, ὅπου ὁ καθεὶς ὄρθιος, μόνος, ἀτενίζει μὲ ὄφος πρόσχαρον τὸν ἄλλον, χωρὶς καμπίαν ἔσενίζουσαν ἐκδήλωσιν, εἰμὴ μόνον καταφανῆ ἵστρητα. Ἀλλὰ δὲν γνωρίζομε ποῖον ρόλον ἔπαιξαν αἱ γυναῖκες εἰς τὸ ἔργον τῆς περιφρουρήσεως τῆς ὑγείας τῆς γενεᾶς των. Ἐπὶ τοῦ παρόντος κατέχομε μόνον ὑλικὰ πειστήρια ἐπὶ θεμάτων ὑγιεινῆς.

Μῆθοι ἀναφερόμενοι εἰς τὴν Κρήτην

Εἴπαμε ὅτι, καίτοι ὁ πολιτισμὸς αὐτὸς παρετάθη ἐπὶ δώδεκα ἑκαντονταετίας καὶ ἄνω, δὲν ἀναφέρεται τίποτε περὶ αὐτοῦ εἰς τὴν Ἰστορίαν. Εὑρίσκομεν ἐν τούτοις πολλὰς πληροφορίας περὶ τῶν πληθυσμῶν αὐτῶν εἰς τὰ μεγάλα ἐπη τῆς ἑλληνικῆς μυθολογίας. Εἶναι καταφανὲς ὅτι, τόσο θαυμάσιος πολιτισμὸς καὶ τοιαύτη καλλιτεχνικὴ ἀνθησίς δὲν θὰ ἡμποροῦσε νὰ ἔξελιγθῇ ἐπὶ τόσον μικρᾶς νήσου ἀνευ συνεχοῦς ἐπαφῆς τῆς μὲ ὑπερποτίους χώρας, ἐφ' ὅσον ἀναγκαστικῶς εἰσήγοντο πολλαὶ ἀπὸ τὰς χρησιμοποιουμένας ὕλας. Πιθανολογεῖται ὅτι ἡ κυριαρχία τῆς Κρήτης ἐπὶ τῶν θαλασσῶν διήκεσε ἐπὶ τίλια χρόνια τῆς χαλκίνης ἐποχῆς, καὶ διαβάζομε εἰς τὴν Ὁδόσειαν ὅτι «τὰ πλοῖα μὲ τὴν μαύρην πρώρων ἔπλεαν πρὸς τὴν Αἴγυπτον ὀθωμύμενα ἀπὸ τὴν δύναμιν τῶν ἀνέμων καὶ τῶν βροχῶν». Ἡροντο ἀπὸ τὴν Κρήτην; καὶ ἔχομε καὶ τὴν Ἰστορίαν—ἐν εἴδει μύθου—περὶ ἑνὸς ἴσχυροῦ βασιλέως ποὺ ζοῦσε μέσα σ' ἔνα λαβυρίνθιδες ἀνάκτορον, εἰς τὸ ὄπιον εἴτε ἐγκλείσει ἔνα τρομακτικὸν τέρας γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα Μινώταυρος, διὰ τὴν τροφὴν τοῦ ὄπιού εἶχεν ἐπιβάλει εἰς τοὺς Ἀθηναίους τὴν καταβολὴν φόρου δι' ἀποστολῆς νέων καὶ νεανίδων, πρᾶγμα τὸ ὄπιον ἴσως νὰ ἔχῃ καὶ κάποιαν βάσιν ἴστορικήν. Εἰς τὸ ἔπος αὐτὸν γίνεται λόγος περὶ τοῦ πλοῖου τοῦ Θησέως διασχίζοντος τὴν θάλασσαν εἰς ἀναζήτησιν τοῦ τέρατος, καὶ περὶ τοῦ τρόπου καθ' ὃν ἡ Ἀριάδνη, κόρη τοῦ Μίνωας, τὸν καθαδήγησε μέσα εἰς τὸν

λαβύρινθον, καὶ πῶς ἐσκότωσε τὸν Μινώταυρον. Ἡ περιγραφὴ τῶν ἀνακτόρων, ὅπως μᾶς τὰ ἀφηγεῖται ὁ "Ομηρος, συμφωνεῖ μὲ τὰ εὑρήματα τῆς Κνωσσοῦ.

Ἡ θρησκεία εἰς τὴν Κρήτην

Ἡ κυριωτέρα θεὰ τῶν Κρητῶν ἡτοῦ θεὸς Μάνα, καὶ ἵερειαι φέρουσι τὴν ἀνθρωπότητα εἰς ἐπαφὴν μὲ τὴν Θείαν Δύναμιν. Ἡ θεὸς εἶναι, ὡς φαίνεται, ἡ προστάτις τῆς τεκνοποιίας, καὶ πλεῖστοι ὅσαι τοιχογραφίαι καὶ πολλὰ ἀγαλμάτια τὴν παριστάνουν ὡς θεάν ύπὸ μορφὴν ὄφεως. Ἀναλογίζομενοι ὅτι εἰς κάθε γνωστὴν θρησκείαν καπτοια θεότης ύπὸ μορφὴν ὄφεως ἔχει σχέσιν μὲ τὰ γράμματα καὶ τὴν σοφίαν—εἰδικῶς προκειμένου περὶ τῶν φυσιολογικῶν λειτουργιῶν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους—ὅτι ὁ ὄφις εἶναι συχνὸς τὸ σύμβολον ἀνανεώσεως ἐφηβικῶν δυνάμεων καὶ ἀθανασίας, καὶ ὅτι εἶναι πράγματι τὸ καθ' ἑαυτὸν σύμβολον τῆς ιατρικῆς τέχνης, προβάλλει ἀφ' ἑαυτοῦ τὸ συμπέρασμα ὅτι θὰ εἴχειν αὐτοῦ τοῦ εἰδούς τὴν σημασίαν διὰ τοὺς Κρήτας.

"Ισως, ἀν ύπηρχε δυνατότης ἀποκρυπτογράφήσεως τῶν μινωικῶν εὑρημάτων, θὰ ἀπεκαλύπτοντο πολλὰ ἐνδιαιτέροντα πράγματα ἀπὸ ἀπόψεως ιατρικῆς, τὰ διεφώτιζον ὅχι μόνον ἐπὶ τῶν τότε ἀντιλήψεων καὶ συνηθειῶν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν περισσότερον προσφάτων ἑλληνικῶν ἔξελίξεων. Ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἀναγκαστικῶς ἀρκούμεθα εἰς τὴν διαπίστωσιν κρητικῶν ὑγιεινομικῶν ἐγκαταστάσεων καὶ εἰς τὰ ἀντίτιμα συμπεράσματά μας ὅσον ἀφορᾷ τὴν Ιατρικήν των.

Συνθῆκαι νηγειεινῆς

Ἡ Κρήτη εἶναι νῆσος ἐκτεθειμένη εἰς καταρρακτώδεις πτώσεις βροχῶν, συνεπῶς οἱ οἰκοδομοῦντες ἥσαν ὑποχρεωμένοι ν' ἀποδίδουν ἰδιαιτέραν προσοχὴν εἰς τὸ πρόβλημα τῆς ἀποχετεύσεως τῶν συσσωρευομένων ἐκ τῶν καταιγίδων ύδατων. Κάτωθι τοῦ ἀνακτόρου τῆς Κνωσσοῦ ύπάρχουν μεγάλοι ἀγωγοὶ εἰδικῶς διὰ τὸν σκοπὸν αὐτῶν. Τὰ βρόχινα νερά ἀπὸ τὰ δώματα, ὡς καὶ τὰ ἀκάθαρτα νερά ἀπὸ τοὺς διαφόρους ὕδροφους, κατέρρεον διὰ μέσου μεγάλων σω-

λήγνων ἐντὸς ὑπογείων ἀποχετευτικῶν σωλήνων, οἱ διοῖοι ἥσαν δυνατὰ τσιμεντωμένοι, κεκαλυμμένοι μὲ λεῖον λιθόστρωμα. Οἱ ὑπόνομοι ἥσαν πολὺ εὐρύχωροι, ὅστε νὰ ἐπιτρέπουν εἰς ἄτομον νὰ περιφέρεται ἀνέτως ἐντὸς αὐτῶν. Δύο διακλαδώσεις συνηντάντο καὶ ἔχεινούντο ἐντὸς τοῦ κυρίου δικετοῦ, ὁ διοῖος κατέληγε εἰς τὸν ποταμὸν καὶ παρελάμβανε καὶ ἄλλας συρροὰς ύδάτων.

Δύο μεγάλα λίθινα φρεάτια εὑρίσκονται εἰς τὴν κορυφὴν τῶν ἀποχετευτικῶν σωλήνων. Τὰ νερά τῶν γειτνιαζουσῶν στεγῶν ἔτρεχον ἐντὸς αὐτῶν διὰ μέσου τσιμεντωμένων σωλήνων προσκεκολημένων ἐπὶ τῶν τοίχων καὶ περοῦσαν δι' ἐλιγμῶν ἀπὸ δῶμα εἰς δῶμα. Τὸ αὐτὸν σύστημα ἐφηρομόζετο διὰ τὰ σπίτια καὶ διὰ τοὺς δρόμους ἐντὸς τῶν πόλεων, καὶ τὰ βρόχινα νερά ἐχρησιμοποιοῦντο διὰ νὰ συμπαρασύρουν τὰ ἀκάθαρτα νερά ἀπὸ τοὺς λουτῆρας καὶ τὰ ἀποχωρητήρια. Ἐπὶ παραδείγματι, παρατηρεῖται εἰς τὸ διαμέρισμα τῆς Βασιλίσσης εἰς τὴν Κνωσσὸν ἐγκατάστασις εἰς τὸ ισόγειον, ἡ διοία ἐπαναλαμβάνεται διοία καὶ εἰς τὸν πρῶτον ὅροφον. Ἀκριβῶς ἀναῳθεν τοῦ ἀγωγοῦ ύπαρχει εἰς τὸν τοῖχον μίᾳ ἐσογῇ ποὺ ἐπικοινωνεῖ μετ' αὐτοῦ διὰ δύο διπῶν. Ἐνδείξεις τινὲς ἡμποροῦν νὰ ἀγουν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ύπηρχε ἔκει κινητὸν πτερύγιον. Πάντως τὸ ἀνοιγμα ἀναῳθεν τοῦ ἀγωγοῦ ἐξησφάλιζε ἔξατμισιν καὶ ἀερισμόν.

Εἶναι ἔξισον καταφανῆς ἡ τελειότης τοῦ τρόπου συγκεντρώσεως τοῦ ποσίμου ὕδατος, καὶ αἱ ἐγκαταστάσεις μαρτυροῦν ἀπόλυτον ἀρμοδιότητα τῶν ἐκτελεσάντων τὰ ἔργα. Ἄρμοδιά προσωπικότης ἐκφράζεται ἐπὶ τοῦ ἀποκαλυψθέντος ὕδραυλικοῦ συστήματος ὡς ἔξης: «Εἰς τὰ Ἀνάκτορα τῆς Κνωσσοῦ ἔχει διατηρηθῆ πραγματικὸν μηνημεῖον ὕδραυλικῆς τέχνης. Οὕτε ἔνας ἔκ τῶν κανόνων ποὺ πρέπει νὰ τηροῦνται διὰ τὴν ἀναγαίτισιν καὶ τὴν διώλισιν τῶν ύδατων δὲν φαίνεται νὰ εἴχε παραλειφθῆ. Οἱ σωλῆνες εἶναι κατεσκευασμένοι καὶ τοποθετημένοι μὲ τέχνην ἀπαράμιλλον. Εἶναι ἀπὸ ἐκλεκτὸν καλούψημένον πηλὸν καὶ ἐνωμένοι μὲ τσιμέντο τόσον ἔξαιρετικῆς ποιό-

τητος ὥστε ἀκόμη διατηροῦνται οἱ σύνδεσμοι. Τὸ ἐν ἄκρον εἶναι φαρδύτερον τοῦ ἄλλου, οὕτως ὥστε νὰ εἶναι τελεία ἡ προσαρμογή, καὶ ὅπου ἐνώνονται εἶναι ἐφωδιασμένοι μὲ περιβλήματα ἀσφαλείας.

Εἶναι δυνατὸν ν' ἀμφιβάλλῃ κανεὶς περὶ τοῦ ὅτι πληθυσμοὶ μὲ τόσον προηγμένον σύστημα ὑγιεινομικῶν ἔγκαταστάσεων εἴχον καὶ ἀναλόγους ἴατρικὰς καὶ νοσηλευτικὰς ὑπηρεσίας; Πῶς ἔξηγεῖται τὸ ὅτι τόσον ἀκμαῖος πολιτισμὸς ἡμπόρεσε νὰ ἔξαλειφθῇ ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, καὶ νὰ μείνουν ἐπὶ αἰῶνας ἄγνωστοι αἱ πρόοδοι καὶ

αἱ ἐπιτεύξεις του; Προφανῶς ἐπέφερε ἡ φύσις κάποιαν μεγάλην συμφορὰν εἰς τὴν νῆσον—ἴσως σεισμόν, συνοδευόμενον καὶ ἀπὸ πυρκαϊάν. Θὰ τὸ μάθωμε ποτὲ, καὶ θὰ διαβάσωμε ποτὲ χειρόγραφα σωθέντα ἀπὶ τὴν καταστροφήν;

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θ' ἀναφανοῦν ἀναμφιβόλως πολύτιμοι νέαι πηγαί, ὅχι μόναχα πρὸς πλουτισμὸν τῶν γνώσεων ποικαλέχομε περὶ τοῦ τότε κόσμου γενικῶς ἀλλὰ καὶ εἰδικῶς ἐπὶ τῆς ἔξελίζεως τοῦ ἐπαγγέλματός μας (δηλαδὴ τῆς Νοσηλευτικῆς Τέχνης).

ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΜΑΣ

Αἱ ἀρχαιρεσίαι τοῦ Σ.Ε.Μ.Α.

Προκειμένου ἐντὸς τοῦ προσεχοῦς Φεβρουαρίου νὰ λάβουν χώραν αἱ ἀρχαιρεσίαι τοῦ Συλλόγου πρὸς ἀνάδειξην μελῶν Διοικητικού καὶ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, συμφώνως τῷ ἀπὸ 15.12.55 Ν.Δ. «περὶ Συλλόγου Ἐπιστημόνων Μαιῶν», παρακαλοῦνται αἱ ἐπιθυμοῦσαι νὰ θέσουν ὑποψήφιότητα Μαῖαι, ὅπως ὑποβάλωσι σχετικὴν αἴτησιν εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Σ.Ε.Μ.Α.

Εὐχαριστήριον

Αἱ μετεκπαιδεύμεναι Μαῖαι τῆς περιόδου 1-21 Σεπτεμβρίου ἐπιθυμοῦν νὰ ἐκφράσουν καὶ δημοσίως τὴν εὐγνωμοσύνην καὶ τὰς θερμὰς εὐχαριστίας των διὰ τὴν εἰλικρινῆ καὶ συναδελφικὴν ἀγάπην τὴν δόποιαν εὗρον, καθὼς καὶ διὰ τὴν ἐκπαιδευτικὴν διδασκαλίαν ἀπὸ ὅλους οἱ δόποιοι συνέβαλον, ἀδιαιτέρως δὲ πρὸς τὰς Διευθυνούσας ἀμφοτέρων τῶν Μαιευτηρίων Δίδας Χαρὸν Βογιατζάκη καὶ "Ανναν Βογιανῆ, ὃς καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς διδάσκοντας Ιατροὺς κ.κ. Νικόλαον Παπανικολάου, Α. Κομνηνόν, Δ. Ἀραβαντωνόν, Σ. Οἰχαλιώτην, Ι. Καρπούζογλου καὶ κ. Παπαδάκη.

Ἀραβᾶνες

Ἡ Μαῖα Παναγιώτα Ξιάρχου καὶ ὁ κ. Δημήτριος Δημητρακόπουλος, λοχαγός, ἡρραβωνίσθησαν.

Ἡ Μαῖα Σταυρούλα Βασιλάρα καὶ ὁ Ιατρὸς κ. Κωνσταντίνος Σπηλιόπουλος ἡρραβωνίσθησαν.

Γάμοι

Ἡ Μαῖα Χριστίνα Λύρα καὶ ὁ κ. Μάρκος Σαλινδής ἐτέλεσαν τοὺς γάμους των.

Ο κ. Παναγιώτης Πυρομάλλης, καθηγητής καὶ ἡ Μαῖα Ζωὴ Π. Δελλαπόρτα ἐτέλεσαν τοὺς γάμους των ἐν Ληξουρίῳ Κεφαλληνίας.

Βαπτίσεις

Ἡ Προϊσταμένη κ. Βασιλικὴ Παπαϊωάννου Δράκου ἐβάπτισε τὸ ἀγοράκι τῆς καὶ τὸ ὡνόμασ Χρήστο.

Ἡ Μαῖα Σάρρα Ματζιάρη-Μπαλωμένου ἐβάπτισε τὸ κοριτσάκι τῆς καὶ τὸ ὡνόμασ Αἰκατερίνη.

Διορισμοὶ

Αἱ Μαῖαι Ἐλένη Κοζύρη καὶ Βασιλικὴ Καραμανώλη διωρίσθησαν εἰς τὸ Μαιευτήριον «Ἀλεξάνδρα».